

Adamyň içki synalarynyň (organlarynyň) gurluşy we ýerleşşi hem süýdemdirijileriňkä örän meňzeşdir. Muňa towşanyň we adamyň içki synalarynyň gurluşyny we ýerleşişini görkezýän surata gözegçilik etmek bilen göz ýetirmek bolar. Döş boşlugyny, garyn boşlugyndan myşsa diwarjygy – germew (diafragma) bölüp aýyrýar.

Döş boşlugynda ýürek, uly gan damarlary, dem alyş ýoljagazy – traheýa, öýken we traheýanyň yz tarapynda gyzyldök ýerleşýär. Garyn boşlugynda aşgazan, inçe we ýogyn içege, bagyr, aşgazan bilen inçe içegäniň arasynda aşgazanasty mäs we dalak ýerleşýär. Garyn boşlugynyň jümmüşinden gan damarlarynyň dowamy we noýba görnüşindäki iki sany böwrek, böwrekden peşew akarlary bölünip aýrylýarlar, olar garyn boşlugynyň aşak böleginde ýerleşýän peşew haltajygyna birleşýärler.

Ýürek, gan damarlary, öýken, böwrekler – bularyň hemmesi synalardyr, ýagny bedende dürli wezipeleri ýerine ýetirýän beden bölekleridir. Her bir syna biziň bedenimizde bellibir wezipäni ýerine ýetirýär. Synalaryň bir topary bedeni şikes ýetirmekden goraýar, beýlekileri bedeniň hereket etmegini üpjün edýär, üçünjileri iýmit maddalaryny özleşdirýärler we olar bedeni düzýän maddalara öwrülýärler, dördünjileri bedeniň hemme synalaryna dyngysyz gan eltip durýarlar. Ýokary gurluşly süýdemdiriji haýwanlar bilen adamyň gelip çykyşy umumy hem bolsa, olaryň arasynda düýpli tapawutlaram bardyr. Onuň şeýledigine biz indiki sapaklarda has-da oňat düşüneris.

Çeşme: Türkmenistanyň Bilim ministrligi tarapyndan taýýarlanan, 8-nji synlar üçin
“Biologiýa” dersi boýunça okuw kitaby

Paýlaşyň: